

44602

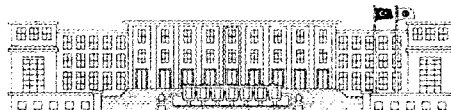
Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 13.05.2025

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 2026 yılı yaş çay alım fiyatına ilişkin yapılan açıklamada, 2025 yılında yaş çay rekoltesi 1 milyon 340 bin ton olarak gerçekleşmiş olup 2025 yılında 49 yaş çay fabrikasında 823 bin ton yaş çay alımı yapıldığı belirtilmiştir. 2026 yılında da ortalama aynı miktarda alım yapmasının hedeflendiği ve 2025 yılında 25.44 TL olan yaş çay alım bedelinin 2026 yılı için 35 TL olarak belirlendiği kamuoyu ile paylaşılmıştır. Doğu Karadeniz ekonomisinin can damarı, bölgenin önemli geçim kaynağı olan çayın 2026 yılı alım fiyatının destekleme primiyle birlikte en az 45 TL olarak belirlenmesini üreticilerimiz beklerken açıklanan fiyat maalesef geçen yıllarda olduğu gibi bu yılda çay üreticilerimizde hayal kırıklığına neden olmuştur. Tarımsal üretimde mazot, gübre ve işçilik gibi girdi maliyetleri oldukça yüksek olup bu masraflar hemen her ay artış göstermektedir. Tarımda girdi maliyetleri yıllık % 43 artmışken 2026 yılı için açıklanan yaş çay alım bedeli geçen yıla göre % 37.6 artırılmıştır. Bu nedenle çay üreticisi de girdi maliyetlerindeki artış oranını oran dikkate alarak alım fiyatının belirlenmesini beklemektedir. Son yıllarda çay bahçelerinin bölünmesiyle kişi başına düşen çay geliri azalmış olmasına rağmen halen Doğu Karadeniz Bölgesinin en önemli

gelir kaynağının başında çay geliri gelmektedir. Bu nedenle çay üretimi ile ilgili alınacak kararlar ve atılacak adımlar oldukça önem arz etmektedir. Çay üretiminde belirsizlikler ortadan kaldırılmalı, açıklanan yaş çay alım fiyatı revize edilmeli ve yaş çay alımı yapan işletmelerin taban fiyatın altında alım yapmaması için üreticimiz mutlaka korunmalıdır. Bu hususta da çay taban fiyatının altında alımı engelleyecek yasal düzenlemenin de bir an evvel yapılması gerekmektedir. Çay üreticilerimizin 45 TL'nin altında çay fiyatını kabul etmeyeceğini, üreticinin zarar edeceği ve ilerleyen yıllarda bu üretim dalından çıkmaların yaşanabileceği unutulmamalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- ÇAYKUR'un çay alımlarında kota ve kontenjan uygulaması nedeniyle çaylarını düşük fiyata özel sektör firmalarına satmak zorunda kalan üreticilerimizin mağduriyetlerini giderecek, emeklerinin karşılığını almalarını sağlayacak bir çalışmanız var mıdır?
- 2- ÇAYKUR fabrikalarında kapasite artırımına yönelik bir çalışmanız var mıdır? Varsa bu çalışmalar nelerdir?
- 3- Çay üreticilerimize çay alımı için verilen randevularda yığılma yaşanmış mıdır? Yığılma yaşanmış ise bu durumu yönetemeyenler ile ilgili bir işlem başlatılmış mıdır?
- 4- Çay üreticilerimize çay alımı için kullanılan randevu sistemini geliştirecek, değiştirecek veya daha etkin yönetimini sağlayacak bir sistem geliştirmeyi düşünmekte misiniz?
- 5- Açıklanan çay alım fiyatının altında bir alımın özel sektör tarafından yapılmaması için Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır?
- 6- Çay üreticilerimizin en azından maliyetlerini biraz daha düşürmek adına üretilen çayların ÇAYKUR ile üretici arasında yapılacak sözleşmeli üretim modeli ile üretilmesi, ÇAYKUR tarafından hasat edilmesi ve fabrikalara taşınması gibi farklı üretim modellerinin geliştirilmesine yönelik çalışmanız var mıdır?

